

Samtidig får miljø- og energiministeren med lovforslaget en mulighed for at gribe ind over for en kommune, der ikke lever op til sin tilsynsforpligtelse. Ministeren får samtidig mulighed for at gribe ind over for amtskommuner, der ikke leverer en tilfredsstillende og forsvarlig tilsynsindsats, hvilket næppe umiddelbart vil få betydning i praksis, da amtskommunernes miljøtilsyn som nævnt fungerer tilfredsstillende. Ministeren kan gribe ind i form af et konkret pålæg til den pågældende tilsynsmyndighed om at udføre tilsynet i et nærmere bestemt omfang, jf. bemærkningerne til nr. 6.

Det bemærkes, at Miljø- og Energiministeriet – f.eks. gennem vejledning og efteruddannelse af miljøadministrationerne – vil medvirke til, at kommunerne prioriterer tilsynsressourcerne mest hensigtsmæssigt, således at ressourceforbruget koncentrerer om virksomheder, der erfaringsmæssigt volder miljømæssige problemer. Ved vurderingen heraf kan det bl.a. tillægges betydning, om virksomhederne erfaringsvis »har orden i eget hus«, f.eks. har opstillet og fulgt en miljøhandlingsplan eller virksomhederne har etableret et miljøstyringssystem.

Forslaget indebærer endvidere en ændring af lovens § 42. Efter den gældende bestemmelse er det alene kommunalbestyrelsen, der kan meddele forbud og påbud m.v. til de virksomheder, der er omfattet af bestemmelsen. Imidlertid fører amtskommunerne tilsyn med visse af disse virksomheder, f.eks. vindmøller. Som konsekvens heraf ændres bestemmelsen, således at det kommer til at fremgå, at der også på dette område er tale om en delt kompetence mellem amtskommune og kommune.

2.5. Sanktionsbestemmelserne

Folketinget har gentagne gange – ved ændring af straffebestemmelsen i miljøbeskyttelsesloven i 1984 og ved ændringen af samme bestemmelse i 1986 – udtrykkeligt tilkendegivet støtte til det synspunkt, »at det ikke må kunne betale sig at overtræde miljøbeskyttelsesloven«. Dette synspunkt har som nævnt i indledningen haft svært ved at slå igennem i praksis, og det har til trods for Folketingets tilkendegivelser ofte vist sig vanskeligt at få inddraget en eventuel fortjeneste eller besparelse ved udmåling af sanktionens størrelse.

Lovforslaget sigter derfor mod at præcisere, at udgangspunktet ved udmåling af sanktionen er, at der skal ske konfiskation af en eventuel fortjeneste/ besparelse. Med ændringen tilsigtes ikke en begrænsning i muligheden for ved siden af udbyttekonfiskation at udmåle bøden, herunder tillægsbøden, under hensyn til en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel. Såfremt der imidlertid ikke kan ske konfiskation,

f.eks. på grund af dokumentationsvanskeligheder, skal den økonomiske fordel skønmæssig inddrages ved udmåling af bøden, herunder ved en eventuel tillægsbøde, jf. den i juni 1996 vedtaget ændring af straffelovens § 51, stk. 3, hvor det fastslås, at der ved fastsættelsen af bødestraf kan tages særligt hensyn til den opnåede eller tilsigtede fortjeneste eller besparelse.

Folketinget tilkendegav under forhandlingerne om de omtalte lovændringer i miljøbeskyttelsesloven tillige, at der bør gælde de samme udmålingskriterier – herunder udgangspunktet om konfiskation – uanset om lovovertrædelsen kan siges at have en vis formel karakter. Den omtalte undersøgelse af sanktionsniveauet viste imidlertid, at dette langt fra er slået igennem i praksis, således at der næppe forekommer eksempler på bødestraf på over 10.000 kroner ved formelle overtrædelser. Med lovforslaget præciseres det, at en økonomisk fordel, der opnås ved tilsidesættelse af miljøbeskyttelseslovens regler om forudgående godkendelse til forurenende aktivitet bør konfiskeres hos den pågældende, dels fordi det er udgangspunktet, at miljøkriminalitet ikke må kunne betale sig, og dels fordi det findes nødvendigt for at bevare respekten for reglerne om forudgående godkendelser, tilladelser, dispensationer m.v., således at formålet med reglerne kan tilgodeses. På den baggrund fastslår lovforslaget nu udtrykkeligt, at udgangspunktet om konfiskation af en opnået økonomisk fordel skal gælde, selv om der ved overtrædelsen ikke er sket skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor.

Endvidere indeholder forslaget en ændring af reglerne om strafansvar for juridiske personer, hvilket alene er en konsekvens af de nye regler i straffeloven om strafansvar for juridiske personer m.v., der er vedtaget ved lov nr. 474 af 12. juni 1996.

Det har tidligere fremgået af miljøbeskyttelsesloven, at der kan fastsættes regler om straf i forskrifter m.v., der udstedes i medfør af § 55 a om tilskud til indsamling og genanvendelse af spildolie, men bestemmelsen »faldt ud« ved lov nr. 373 af 18. maj 1994 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, der trådte i kraft den 1. juli 1994. Dette var på ingen måde tilsigtet, og korrigeres nu ved genindsættelsen af § 55 a i bestemmelsen.

2.6. Rettighedsfrakendelse

I forbindelse med drift af en virksomhed omfattet af miljøbeskyttelsesloven kan der ske overtrædelser af loven eller de i medfør af denne fastsatte regler, der må karakteriseres som så grove, at vedkommende person eller selskab må anses for uegnet til fremover at drive forurenende virksomhed på forsvarlig